Svar til innspillsrunden:

På vegne av Håndverk, design og produktutvikling, ved Edvard Munch vgs, kommer følgende svar:

Vi ønsker å uttrykke støtte til intensjonen om å gi elever større mulighet til å utvikle kompetanse i tråd med egne interesser, samfunnets behov og framtidige utdannings- og yrkesvalg.

Edvard Munch videregående skole har over flere år tilbudt et treårig, hybrid utdanningsløp som integrerer generell studiekompetanse med yrkesfaglig fordypning innen utdanningsprogrammet for Håndverk, design og produktutvikling (spesifikt gull- og sølvsmedhåndverk, trearbeid, samt søm- og tekstilhåndverk). Elevene tas inn direkte på Vg1 til ett av disse tre spesialiserte yrkesfaglige løpene, der påbyggingsfagene fordeles og bakes inn over alle tre årene. Vår erfaring viser at denne integrerte modellen i stor grad ivaretar de overordnede målene og intensjonene som skisseres i Utdanningsdirektoratets høringsnotat.

I en tid preget av teknologisk utvikling, omstilling og økende behov for bærekraftige løsninger, trenger samfunnet mennesker som ikke bare besitter teoretisk kunnskap, men som også kan omsette kunnskap til praktisk handling. Gjennom håndverksopplæring utvikler elevene evnen til problemløsning, skaperglede, utholdenhet og selvstendighet.

Vi opplever at håndverksfagene bidrar til å utdanne hele mennesker. Praktisk arbeid gir forståelse for materialer, ressurser, prosesser og sammenhenger som ikke kan tilegnes gjennom teori alene. Dette er kompetanser samfunnet vil ha behov for også i fremtiden.

Vår erfaring er at muligheten til å oppnå studiekompetanse er avgjørende for at mange ungdommer tør å velge tradisjonshåndverksfag. Mange elever ønsker å holde flere dører åpne. De ønsker muligheten til å ta svennebrev, men også muligheten til å ta høyere utdanning. Denne fleksibiliteten bidrar til å styrke rekrutteringen til fag som ellers kunne hatt utfordringer med å tiltrekke seg søkere. Ved vår skole ser vi at søkertallene er høye. Dette tyder på at kombinasjonen av håndverk og studiekompetanse gjør fagene attraktive.

Tradisjonshåndverk representerer viktig kulturarv og kompetanse som samfunnet er avhengig av å videreføre. Denne kunnskapen kan ikke erstattes gjennom import av ferdige produkter eller digital teknologi alene. I et beredskapsperspektiv blir det også stadig viktigere å opprettholde praktisk

kompetanse knyttet til reparasjon, vedlikehold, materialforståelse og lokal produksjon. Kunnskap om håndverk og materialbruk er en ressurs samfunnet trenger også i fremtiden.

Elever som velger våre håndverksprogrammer utdannes både til å være håndverkere, samt at mange går videre til høyere utdanning innen blant annet design, arkitektur, kunst, produktutvikling og andre kreative og skapende fag. Erfaringene fra høyere utdanning innen kreative fag, viser at studenter med håndverksbakgrunn ofte har en verdifull forståelse av materialer, konstruksjon og produksjonsprosesser. Denne kompetansen etterspørres og gir et godt grunnlag for videre studier.

For å forsterke den faglige sammenhengen i hybridløpet, er det et uttalt ønske fra vår skole at fellesfagene i større grad kontekstualiseres ut fra yrkesfagenes egenart. En tettere integrering av teori og praksis vil gi økt relevans og dypere læring. Dette er en retning både programfagslærere og fellesfagslærere ved vår skole har uttrykt stor interesse for å videreutvikle. For å realisere dette, er det avgjørende at de nasjonale læreplanene og strukturene gir fleksibilitet til å tilpasse fellesfagenes innhold til de spesifikke yrkesretningene.

Igjen vil Edvard Munch videregående skole understreke at fremtidens skole må verdsette både teoretisk og praktisk kunnskap. Våre erfaringer viser at kombinasjonen av yrkesfaglig fordypning og studiekompetanse bidrar til høy motivasjon, god rekruttering og flere muligheter for elevene.

Vi oppfordrer derfor til at framtidige strukturer gir rom for hybride opplæringsløp som kombinerer håndverk, studiekompetanse og mulighet for både svennebrev og høyere utdanning.

Med vennlig hilsen,

Alle lærere ved Håndverk, design og produktutvikling

Cathrine Sveaas Huglen, avdelingsleder Håndverk, design og produktutvikling

Anette Iselin Hasaas, koordinator, Håndverksenteret.